

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

19 februari 2004

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heer Johan Sauwens, mevrouw Mieke Van Hecke, de heren Carl Decaluwe
en Bart De Smet, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heer Kris Van Dijck –**

**houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning
en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie
en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding tot oprichting van een jeugdfonds**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Zoveel mogelijk mensen aanzetten tot zoveel mogelijk sportbeoefening, met daarbij in het bijzonder het accent op de jeugd, is een van de belangrijkste beleidsopties op het vlak van sport van deze Vlaamse regering.

De verhouding van de sportbeoefenaar tot de sportclub en de sportfederatie met de daarbij horende rechten en plichten blijft een actueel onderwerp. Sportfederaties dringen aan op een aanpassing van de Vlaamse wetgeving – met name van het decreet van 24 juli 1996 tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar – zodat het mogelijk wordt om een vergoeding te betalen/ontvangen voor de opleiding van een sporter.

Het befaamde arrest-Bosman van 15 december 1995 van het Europese Hof van Justitie stelde dat niet alleen het vrije verkeer van spelers moet worden gewaarborgd, maar keert zich eveneens tegen de invoering van een opleidingsvergoeding.

Hoewel de internationale voetbalfederatie FIFA het anders laat doorschemeren, heeft de vertegenwoordiger van de Europese Commissie, de heer Jaime Andreu, tijdens de hoorzitting van de commissie op 11 december 2003 over de invoering van een opleidingsvergoeding, gesteld dat er geen akkoord is van de Europese Commissie om de opleidingsvergoeding toe te staan. De vrije overgang, en het vrije verkeer van de spelers kan immers niet worden gewaarborgd.

In de sportwereld heeft men de essentiële fundamentele kinderrechten al te lang miskend. Kinderen en jongeren werden er al te vaak beschouwd als een kweekvijver voor toekomstige kampioenen. Nu het jeugdsportbeleid eindelijk bovenaan de agenda van de sportwereld staat, lijkt het de indieners essentieel dat de rechten van de kinderen daarbij centraal staan en als uitgangspunt gehanteerd worden. Artikel 15 van het Europese Verdrag inzake de Rechten van het Kind geeft aan kinderen/jongeren het recht op vrijheid van vereniging. Kinderen hebben met andere woorden het recht om zich bij een vereniging van hun keuze aan te sluiten. Uiteraard garandeert de toepassing van dat artikel de vrije overgang tussen sportclubs.

Als aanloop naar de Staten-Generaal werd een enquête gehouden bij de sportclubs. Daaruit blijkt dat de sportclubs over onvoldoende financiële mid-

delen beschikken om hun maatschappelijke rol te vervullen en om een volwaardig kwalitatief jeugdproject uit te bouwen. Sportclubs verwachten meer financiële ondersteuning van hun sportfederatie. Uit de enquête is ook gebleken dat 62% van de sportclubs niet over een gekwalificeerde trainer beschikt. Op het vlak van de jeugdsportbegeleiding is de toestand nog zorgwekkender : slechts 47% van de clubs die met jongeren werken, beschikt over een volwaardige jeugdtrainer, waarvan meer dan de helft niet eens over een diploma beschikt. Als oorzaak wordt vaak verwezen naar het gebrek aan middelen om een gekwalificeerd kader uit te bouwen.

Een onderzoek van Vlaams volksvertegenwoordiger Carl Decaluwé bij een aantal West-Vlaamse voetbalclubs toont aan dat het inschrijvingsgeld voor een jeugdspeler in vijf jaar met liefst 51% gestegen is. Naast de onwil van de Belgische Voetbalbond om zich aan te passen aan de federale structuren – waardoor miljoenen euro's verloren gaan voor de clubs die bij de voetbalbond zijn aangesloten – zijn de hoge opleidingskosten de oorzaak van de voortdurend oplopende lidgelden.

Professor S. Kesenne en licentiaat K. Verhaghe van de Universiteit Antwerpen hebben in opdracht van de Vlaamse Basketliga een onderzoek uitgevoerd naar de kosten van de jeugdopleiding bij de Vlaamse basketclubs. Uit het onderzoek blijkt dat een jeugdspeler gemiddeld 270 euro kost voor de club, waarvan bijna de helft gaat naar de opleiding en de begeleiding van de jeugdspeler.

De indieners zijn zich bewust van het feit dat de ontwikkeling van een jeugdopleiding binnen een sportclub een financiële inspanning vraagt. Met dit voorstel willen zij dan ook tegemoetkomen aan de verzuchtingen van de sportwereld.

Het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor vrijetijdsbesteding heeft onder meer de bedoeling om de integrale kwaliteitszorg in de sportfederaties en hun clubs te stimuleren. Het decreet stelt kwaliteitseisen aan sportfederaties in ruil voor financiële ondersteuning. Sportfederaties worden verplicht om beleidsplannen op te stellen en uit te voeren. Die beleidsplannen moeten rekening houden met principes van kwaliteitszorg, effectmeting, vooruitgangsbewaking en resultaatgericht werken. Naast vijf basisopdrachten die de sportfederaties verplicht moeten uitvoeren, zijn in het decreet ook vier facultatieve opdrachten voor de sportfederaties opgenomen. Een van die facul-

tatieve opdrachten is het voeren van een jeugdsportbeleid. Via die facultatieve opdracht (die wellicht beter tot de basisopdrachten van een sportfederatie zou behoren) wil de decreetgever impulsen geven aan de ontwikkeling van een jeugdsportbeleid binnen de Vlaamse sportfederaties. In de toelichting bij het decreet staat dat in het beleidsplan van de sportfederatie een duidelijk beeld moet worden gegeven van de inhoudelijke aspecten van het jeugdsportbeleid van de federatie en haar clubs, en van de financiële middelen die zij daaraan besteden. Aan de sportfederaties wordt gevraagd om een jeugdsportcommissie op te richten, die advies verstrekt aan het federatiebestuur over alles wat met jeugdsport te maken heeft. Ten slotte heeft de decreetgever bepaald dat een geschreven overeenkomst wordt afgesloten met Bloso over de uitvoering van de opdracht. De voorwaarden voor het verkrijgen van subsidies inzake jeugdsport worden geregeld door het besluit van de Vlaamse regering van 31 mei 2002. Al in haar advies over dat besluit wijst de Vlaamse Sportraad op de ingewikkelde procedures en de hoge drempel voor sportfederaties om projecten in te dienen. Het antwoord op een parlementaire vraag van Johan Sauwens (nr.16 van 24 januari 2003) lijkt inderdaad in dezelfde richting te wijzen :

- in 2001 werden slechts 17 van de 62 gesubsidieerde sportfederaties gesubsidieerd voor de facultatieve opdracht jeugdsport, voor een totaal bedrag van 629 duizend euro ;
- in 2002 werd slechts aan 24 van de 68 gesubsidieerde sportfederaties een subsidie voor jeugdsport toegekend, voor een totaal bedrag van 1 miljoen euro.

Zowel in 2001 als in 2002 werd het decretaal vastgelegde minimale budget voor jeugdsport van 1,24 miljoen euro niet uitgeput (zie artikel 56 van het decreet van 13 juli 2001).

Een enquête bij de erkende en gesubsidieerde Vlaamse sportfederaties bevestigt de administratieve en procedurele problemen bij de toepassing van het regeringsbesluit op de jeugdsport : er zijn tal van administratieve voorwaarden, onder andere met betrekking tot de deelname van clubs aan een jeugdproject, en met betrekking tot de kosten die in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring, waardoor er altijd wel een voorwaarde of een norm wordt gevonden waaraan niet voldaan is en die geldt als uitsluitinggrond. Overigens bewijzen de resultaten van de Staten-Generaal van de sportclubs dat de doelstellingen niet gehaald worden : in de periode 1998-2002 wordt bij de sportfederaties

immers een ledenverlies van bijna 6% genoteerd bij de leden jonger dan 19 jaar.

Enerzijds omdat de uitvoering van het decreet op het vlak van de facultatieve opdracht niet het gewenste resultaat haalt, anderzijds omdat de kosten voor de sportopleiding van jongeren hoog oplopen en nauwelijks door de sportclubs kunnen worden gedragen, stellen de indieners voor om het decreet van 13 juli 2001 op de erkenning en subsidiering van sportfederaties aan te passen wat de facultatieve opdracht jeugdsport betreft.

Met dit decreet willen de indieners enerzijds de administratieve verplichtingen verminderen en de procedures eenvoudiger maken en anderzijds een jeugdfonds oprichten. Het jeugdfonds wil financiële impulsen geven aan clubs die op een verantwoorde wijze en met gekwalificeerde lesgevers de jeugdsport bevorderen.

Een dergelijk jeugdfonds kan gefinancierd worden door een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap. Vermits de financiering van de facultatieve opdracht jeugdsport ingeschreven is in artikel 56 van het decreet van 13 juli 2001, heeft dit voorstel geen impact op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De subsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan het jeugdfonds van een erkende en gesubsidieerde sportfederatie kan in verhouding staan tot het aantal jongere sporters, het aantal gekwalificeerde lesgevers en de eigen inbreng van de sportfederatie in het jeugdfonds.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel wijzigt het decreet van 13 juli 2001 wat betreft de unisportfederaties. Het regelt de wijze waarop de unisportfederatie haar jeugdsportbeleid vorm geeft en realiseert de subsidiëring van de facultatieve opdracht jeugdsport via de oprichting van een jeugdfonds. In het beleidsplan moet een duidelijk beeld worden gegeven van de inhoudelijke aspecten van het jeugdsportbeleid van de federatie. Vandaar dat de indieners van oordeel zijn dat voor de sportieve begeleiding van jongeren de

beste pedagogische krachten moeten worden ingezet en dat aan drie voorwaarden moet worden voldaan bij de organisatie van wedstrijden voor min-twaalfjarigen :

- een pedagogische en medische begeleiding. De indieners zijn van oordeel dat er aan de jeugdsportbeleiders, gezien hun belangrijke impact op het lichaam en de geest van jonge kinderen, strengere kwaliteitseisen mogen worden gesteld. Alle jeugdbegeleiders moeten een specifieke vormingscursus hebben gevolgd ;
- een niveau van sporten dat overeenstemt met de fysieke en psychische mogelijkheden en interesses van kinderen. Dat veronderstelt competitie-reglementen op maat, minimumleeftijdsgrenzen voor risicovolle sporttakken, en dergelijke ;
- polyvalente sportopleiding.

Ook de rol van de ouders moet aan bod komen in de ontwikkeling van een kwalitatieve jeugdsportopleiding. De rol van de ouders in de sportbeoefening van hun kinderen is immers een beïnvloedende factor voor het welbevinden van de kinderen in hun sportbeleving. Recent wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen heeft trouwens aangetoond dat agressiviteit in de jeugdsport voornamelijk geïntroduceerd wordt door de ouders. Daarom moeten sportfederaties worden gestimuleerd om de inspraak en de medezeggenschap van de ouders en de kinderen in de clubwerking uit te bouwen. De overheid moet de sportfederaties die dergelijke inspraak mogelijk maken, extra ondersteunen via het decreet op de Vlaamse sportfederaties.

De unisportfederatie wordt verplicht een jeugdsportcommissie op te richten. Die commissie adviseert de federatie over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de jeugdsport.

Unisportfederaties die in aanmerking willen komen voor subsidies in het kader van de facultatieve opdracht jeugdsport sluiten daartoe een convenant af met de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap (in casu Bloso). Het convenant bevat de wederzijdse afspraken met betrekking tot de financiering en het reglement van het jeugdfonds.

Dit artikel bepaalt eveneens de minimale criteria van het reglement van het jeugdfonds.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt het decreet van 13 juli 2001 wat betreft de recreatieve sportfederaties. Het regelt de wijze waarop de recreatieve sportfederatie haar jeugdsportbeleid vorm geeft en realiseert de subsidiëring van de facultatieve opdracht jeugdsport via de oprichting van een jeugdfonds. Het beleidsplan moet een duidelijk beeld geven van de inhoudelijke aspecten van het jeugdsportbeleid van de federatie. Vandaar dat de indieners van oordeel zijn dat voor de sportieve begeleiding van jongeren de beste pedagogische krachten moeten worden ingezet en dat aan drie voorwaarden moet worden voldaan bij de organisatie van wedstrijden voor min-twaalfjarigen :

- een pedagogische en medische begeleiding. De indieners zijn van oordeel dat er aan de jeugdsportbeleiders, gezien hun belangrijke impact op het lichaam en de geest van jonge kinderen, strengere kwaliteitseisen mogen worden gesteld. Alle jeugdbegeleiders moeten een specifieke vormingscursus hebben gevolgd ;
- een niveau van sporten dat overeenstemt met de fysieke en psychische mogelijkheden en interesses van kinderen. Dat veronderstelt competitie-reglementen op maat, en minimumleeftijdsgrenzen voor risicovolle sporttakken ;
- een polyvalente sportopleiding.

Ook de rol van de ouders moet aan bod komen in de ontwikkeling van een kwalitatieve jeugdsportopleiding. De rol van de ouders in de sportbeoefening van de kinderen is immers een beïnvloedende factor voor het welbevinden van kinderen in hun sportbeleving. Een recent wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen heeft trouwens aangetoond dat agressiviteit in de jeugdsport voornamelijk geïntroduceerd wordt door de ouders. Daarom moeten sportfederaties worden gestimuleerd om de inspraak en de medezeggenschap van de ouders en de kinderen in hun clubwerking uit te bouwen. De overheid moet de sportfederaties die dergelijke inspraak mogelijk maken, extra ondersteunen via het decreet op de Vlaamse sportfederaties.

De recreatieve sportfederatie wordt verplicht een jeugdsportcommissie op te richten. Die commissie adviseert de federatie over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de jeugdsport.

Recreatieve sportfederaties die in aanmerking willen komen voor subsidies in het kader van de facultatieve opdracht jeugdsport sluiten daartoe een

convenant af met de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap (in casu Bloso). Het convenant bevat de wederzijdse afspraken met betrekking tot de financiering en het reglement van het jeugdfonds.

Dit artikel bepaalt eveneens de minimale criteria van het reglement van het jeugdfonds.

Artikel 4

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar. Het regelt de inwerkingtreding van het decreet.

Johan SAUWENS

Mieke VAN HECKE

Carl DECALUWE

Bart DE SMET

Trees MERCKX-VAN GOEY

Kris VAN DIJCK

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding wordt artikel 16 vervangen door wat volgt :

“Artikel 16

§ 1. Het jeugdsportbeleid van de unisportfederatie wordt gespecificeerd in een afzonderlijk hoofdstuk van het beleidsplan. De unisportfederatie richt daartoe een jeugdsportcommissie op die de federatie adviseert bij de uitwerking en de uitvoering van een jeugdsportbeleid. Voor de uitvoering van de facultatieve opdracht jeugdsport richt de unisportfederatie een jeugdfonds op.

§ 2. Het jeugdfonds geeft financiële stimuli aan de sportclubs die bijzondere inspanningen leveren op het vlak van de jeugdopleiding. Het reglement van het jeugdfonds bevat de criteria waaraan de sportclub ten minste moet voldoen om recht te hebben op een bijdrage uit het jeugdfonds. Het reglement vermeldt ten minste de volgende criteria :

- 1° het aantal jeugdige sporters, zoals vermeld in artikel 2, 6°, dat minimaal bij de sportclub aangesloten moet zijn ;
- 2° het aantal gekwalificeerde lesgevers in verhouding tot het aantal jeugdige sporters, zoals hierboven onder 1° vermeld, die bij de sportclub zijn aangesloten.

Het reglement bepaalt enerzijds de bijdrage van de sportclubs aan het jeugdfonds en regelt anderzijds de uitkering van bedragen uit het jeugdfonds aan de clubs die op een kwalitatieve wijze aan jeugdopleiding en -begeleiding doen.

§ 3. Het reglement van het jeugdfonds en de financiering door de Vlaamse Gemeenschap worden in

een convenant met de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap vastgelegd. Het convenant bepaalt eveneens de wijze waarop de unisportfederatie het jeugdfonds beheert.

§ 4. Om in aanmerking te komen voor de financiering van het jeugdfonds door de Vlaamse Gemeenschap moeten de unisportfederatie en haar sportclubs ten minste aan de volgende voorwaarden voldoen :

- 1° alle sportactiviteiten worden geleid door en vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van gekwalificeerde lesgevers ;
- 2° alle sportactiviteiten worden aangeboden op een niveau dat overeenstemt met de fysieke en psychische mogelijkheden en interesses van kinderen ;
- 3° alle kinderen krijgen een sportopleiding ;
- 4° er worden alleen jongerensportcompetities georganiseerd die voldoen aan de minimum- en maximumleeftijdsgrenzen, overeenkomstig de fysieke en psychische mogelijkheden van de jeugdige sporter.

§ 5. De Vlaamse regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan de jeugdsportcommissie en de facultatieve opdracht jeugdsport moeten voldoen.”.

Artikel 3

Artikel 32 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“ Artikel 32

§ 1. Het jeugdsportbeleid van de recreatieve sportfederatie wordt gespecificeerd in een afzonderlijk hoofdstuk van het beleidsplan. De recreatieve sportfederatie richt daartoe een jeugdsportcommissie op die de federatie adviseert bij de uitwerking en de uitvoering van een jeugdsportbeleid. Voor de uitvoering van de facultatieve opdracht jeugdsport richt de recreatieve federatie een jeugdfonds op.

§ 2. Het jeugdfonds geeft financiële stimuli aan de sportclubs die bijzondere inspanningen leveren op het vlak van de jeugdopleiding. Het reglement van

het jeugdfonds bevat de criteria waaraan de sportclub ten minste moet voldoen om recht te hebben op een bijdrage uit het jeugdfonds. Het reglement vermeldt ten minste de volgende criteria :

- 1° het aantal jeugdige sporters, zoals vermeld in artikel 2, 6°, van het decreet van 13 juli 2001, dat minimaal bij de sportclub aangesloten moet zijn ;
- 2° het aantal gekwalificeerde lesgevers in verhouding tot het aantal jeugdige sporters, zoals hierboven onder 1° vermeld, die bij de sportclub zijn aangesloten.

Het reglement bepaalt enerzijds de bijdrage van de sportclubs aan het jeugdfonds en regelt anderzijds de uitkering van de bedragen uit het jeugdfonds aan de clubs die op een kwalitatieve wijze aan jeugdopleiding en -begeleiding doen.

§ 3. Het reglement van het jeugdfonds wordt in een convenant met de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap vastgelegd. Het convenant bepaalt de wijze waarop de unisportfederatie het jeugdfonds beheert.

§ 4. Om in aanmerking te komen voor de financiering van het jeugdfonds door de Vlaamse Gemeenschap moeten de recreatieve sportfederatie en haar sportclubs ten minste aan de volgende voorwaarden voldoen :

- 1° alle sportactiviteiten worden geleid door en vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van gekwalificeerde lesgevers ;
- 2° alle sportactiviteiten worden aangeboden op een niveau dat overeenstemt met de fysieke en psychische mogelijkheden en interesses van kinderen ;
- 3° alle kinderen krijgen een sportopleiding ;
- 4° er worden alleen jongerensportcompetities georganiseerd die voldoen aan de minimum- en maximumleeftijdsgrenzen, overeenkomstig de fysieke en psychische mogelijkheden van de jeugdige sporter.

§ 5. De Vlaamse regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan de jeugdsportcommissie en de facultatieve opdracht jeugdsport moeten voldoen.”.

Artikel 4

Dit decreet treedt in werking de eerste januari van het jaar volgend op de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad.

Johan SAUWENS

Mieke VAN HECKE

Carl DECALUWE

Bart DE SMET

Trees MERCKX-VAN GOEY

Kris VAN DIJCK
